

Изграждане на нова Шотландия: Съдебната система в независима Шотландия

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Резюме

В настоящия документ, тринадесети от поредицата „Изграждане на нова Шотландия“, са представени предложенията на шотландското правителство за правосъдие в независима Шотландия. Пълният текст на публикацията съдържа повече подробности за предложенията, анализ на доказателствата, на които те се основават, както и препратки към източници.

Настоящият документ се фокусира върху правосъдната система на Шотландия, която вече е до голяма степен децентрализирана, и излага ползите, които пълните правомощия на независимостта биха могли да донесат. Отличителната черта на Шотландия като правна юрисдикция възниква много преди децентрализацията и е запазена в Актовете за съюз от 1707 г. Правосъдната система вече разполага със собствена независима съдебна система, съдилища, прокуратура, трибунали и други правораздавателни органи, както и със собствена юридическа професия. Освен това има отделни затвори, полиция и пожарна и спасителна служба.

Независимостта би означавала, че Шотландия ще може да взема всички решения в областите на правосъдието, които понастоящем са отстъпени, и че всички политически и оперативни решения ще се вземат в Шотландия. Това би създавало възможности за по-целенасочени и креативни действия по някои от най-сложните проблеми, пред които е изправено нашето общество, като наркотиците, хазарта и организираната престъпност, като решенията ще бъдат съобразени със специфичните обстоятелства и нужди на Шотландия.

Независима Шотландия ще бъде също така отворен, ангажиран и позитивен международен партньор, който ще може да играе ключова роля по въпросите на трансграничното правосъдие. Чрез сътрудничество с международните ни партньори независима Шотландия ще постигне общите ни цели и ще играе пълноценна роля в справянето с глобалните предизвикателства, особено в областта на борбата с тероризма, киберпрестъпността и тежката организирана престъпност.

Подход към правосъдието

Правителството на Шотландия изложи ясна визия за правосъдието в Шотландия - справедлива, сигурна и устойчива страна. С течение на годините се наблюдава значително подобрене в много области на съдебната система. Има много неща, с които Шотландия може да се гордее, но има още много

работа за вършене, както е показано в амбициозните ни планове за изпълнение.

В независима Шотландия ще разполагаме с пълния набор от политически и оперативни инструменти, необходими за осигуряване на безопасността на хората в Шотландия, като се опираме на добрите си резултати в намаляването на престъпността и опазването на хората от посегателства. Ангажиментът на това правителство за подход, основан на правата на човека, ще обхване всички области на правосъдието, като гарантира, че правата на гражданите на Шотландия ще бъдат спазвани в съответствие с най-високите международни стандарти, включително Европейската конвенция за правата на човека. Нашата правосъдна система ще продължи да се фокусира върху превенцията, ранната интервенция и рехабилитацията като ключови аспекти на политическия подход. Освен това прилагането на ориентиран към личността подход, основан на травмата, ще продължи да бъде приоритет, за да се намали виктимизацията и да се противодейства на насилието срещу жени и момичета.

Осъществяване на промяна

Независимостта е нещо повече от изграждането на структурите, необходими за функционирането на една държава. В настоящия документ се изтъкват редица възможности, произтичащи от независимостта, които биха предоставили на Шотландия нови възможности за възприемане на различен подход в области като тежката организирана престъпност, огнестрелните оръжия и трафика на хора.

Независимостта би ни позволила да разширим подхода си в областта на общественото здраве към намаляването на насилието, като се съсредоточим върху превенцията - както е по-добре да се ваксинираме срещу дадена болест, така е по-добре да предотвратим насилието, отколкото да реагираме, когато то вече се е случило. Този подход ще обхване и запазени до момента области като реформата на политиката в борбата с наркотиците. Предложенията ни показват също така как ще бъдат обединени политическите и оперативните експертни познания за справяне с основните заплахи по начин, насочен към специфичните предизвикателства пред Шотландия, и как ще бъде развит капацитетът за сигурност и разузнаване, необходим за борба със сложните заплахи от тероризъм и кибератаки.

Укрепване на сътрудничеството

Визията на шотландското правителство е независима Шотландия да подаде молба за присъединяване към ЕС възможно най-скоро след обявяването на независимостта. Повторното присъединяване към ЕС ще гарантира, че Шотландия ще може да се възползва от предимствата на достъпа до тези системи и мрежи, които бяха загубени след Брекзит.

С получаването на независимост Шотландия ще може да се представя на международната сцена със заседателно място в Съвета на Европа, ООН и Интерпол. Чрез сътрудничество с международните ни партньори независима Шотландия ще може да постигне общите ни цели и да участва пълноценно в справянето с глобалните предизвикателства.

Ще се опираме на съществуващия успешен модел на сътрудничество с властите в други части на Обединеното кралство и на вече съществуващите взаимоотношения. Нашата отделна нормативна уредба и различна система на наказателно правораздаване означават, че вече съществуват договорености относно начина, по който полицията и прокуратурата си сътрудничат през съществуващите юрисдикционни граници между Шотландия, Англия и Северна Ирландия.

Заклучение

От Средновековието насам Шотландия има своя собствена правова и съдебна система. Имаме много силни страни и успехи, на които можем да се опрем, което ни дава увереност, че можем да добавим останалите елементи, от които ще се нуждаем, за да осигурим справедливо и ефективно правосъдие в една независима Шотландия.

Правителството на Шотландия изложи ясна визия за справедлива, сигурна и устойчива Шотландия и определи амбициозна програма за реформи, която ще бъде осъществена в сътрудничество с ключови партньори от целия сектор на правосъдието.

С получаването на независимост тази амбициозна програма за реформи ще обхване и областите, в които понастоящем правителството на Обединеното кралство запазва контрол. Настоящите разпоредби могат да ограничат възможността за съгласуване на политиката, законодателството и изпълнението, за да се отговори напълно на специфичните нужди и обстоятелства в Шотландия.

Независимостта ще ни позволи да надграждаме настоящите си отношения както в Обединеното кралство, така и в международен план, и да създаваме нови, като работим с държавите като равни по общите ни цели в областта на правосъдието.

© Правителството на Шотландия 2024 г.

Публикувано от правителството на Шотландия, април 2024 г.

Изготвено за правителството на Шотландия от APS Group Scotland, 21 Tennant Street, Единбург EH6 5NA PPDAS1447206 (04/24)